

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) เพื่อการศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิค AIC กรณีศึกษา : โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ระยะ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระยะที่ 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้นจำนวน 65 คน ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนเนินลาดวิทยา จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 48 คน และตัวแทนนักเรียน ชั้น ป.1 - ป.6 ชั้นละ 2 คน จำนวน 12 คน (สำหรับตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ผู้วิจัย ได้อ่านแบบสัมภาษณ์และ อ่านแบบสอบถามให้นักเรียนฟัง)
2. ระยะที่ 2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนเนินลาดวิทยา จำนวน 9 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเบื้องต้นประกอบด้วย 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ระยะที่ 2 ผลการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ระยะนี้ ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียด ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 รายละเอียดวิธีดำเนินการนำเสนอ ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ ศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนเนินลาดวิทยา จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 48 คน และตัวแทนนักเรียนชั้น ป.1 - ป.6 ชั้นละ 2 คนจำนวน 12 คน

1.3 วิธีดำเนินการ

1.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา

1.3.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนการประเมินของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษา

1.3.3 สร้างเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยกรอบหรือเป้าหมายที่ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้น ซึ่งได้เครื่องมือวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สำหรับข้าราชการครู โรงเรียนเนินลาดวิทยา ผู้ปกครองนักเรียน และ ตัวแทนนักเรียน ชั้น ป.1-ป.6 รวมทั้งสิ้นจำนวน 65 คน ในส่วนของ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนนักเรียนชั้น ป.1 – ป.3 ผู้วิจัยได้อ่านให้ฟังเพื่อตอบแบบสอบถาม

1.3.4 นำเครื่องมือวิจัยเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ เบื้องต้นก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1.3.5 หากคุณภาพของเครื่องมือโดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีดังนี้

1) ว่าที่ ร.ต.ผศ.ดร.อรรณู ชูยกระเดื่อง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดผลและประเมินผล

2) ดร.ไพศาล วรคำ ตำแหน่ง อาจารย์ ระดับ 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

3) นายปรเมษฐ์ ไผ่ฤทธิ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือ ทั้งฉบับจากการวิเคราะห์ข้อมูล และหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) ของสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 220)

1.3.6 ปรึกษากรรมการวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย

1.3.7 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำเสนอให้กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.3.8 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือวิจัย ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อได้ ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในระยะที่ 1

1.3.9 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน แล้วทำการแปลผล

1.3.10 สรุปผล

1.4 ผลที่ได้รับ ได้ข้อมูล สภาพปัจจุบันการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2. ระยะที่ 2 ผลการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 รายละเอียดวิธีดำเนินการนำเสนอ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ หรือ เทคนิค AIC ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ(Work Shop)

2.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา จำนวน 9 คน

2.3 วิธีดำเนินการ

2.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประยุกต์ใช้ในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา ตามขั้นตอนของการทำวิจัยครั้งนี้

2.3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา เพื่อสร้างความรู้ สร้างแนวทางพัฒนา สร้างแนวปฏิบัติ และนำไปสู่การปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา โดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) ตามกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ มีขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation : A) ได้แก่

A1 : การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา

1. ผู้วิจัยได้ชี้แจงเหตุผล ทำความเข้าใจกับการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ตามข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 โดยรวบรวมประเด็นลำดับความสำคัญเสนอให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. ผู้วิจัย เชิญ นางอนงค์ นาสาทร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นวิทยากรบรรยายเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา โดยหยิบยกสภาพและสถานการณ์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมองเห็นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมประชุม แบ่งกลุ่มเพื่อนำเสนอความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมตามแนวคิดของตนเอง ด้วยการวาดภาพองค์ความรู้ในการมีส่วนร่วมใน

การบริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่ม ข้อ 2.1 ตามขั้นตอนการสร้างแนวความรู้ เป็นตัวกำหนดประเด็นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้แทนองค์กรชุมชน

3.2 กลุ่มชุมชน ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

3.3 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ ผู้แทนครู และ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา

3.4 หลังจากที่มีผู้เข้าร่วมประชุม ได้วาดภาพเสร็จเรียบร้อยแล้ว วิทยากรได้ให้แต่ละกลุ่ม นำเสนอภาพและแสดงความคิดเห็นที่กลุ่มตนเองได้วาดขึ้น

3.5 วิทยากรได้รวบรวมแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่ม

A2 : การกำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นภาพพึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมว่าต้องการอย่างไร

1. วิทยากรทบทวนการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา ตามแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุม ฟังอีกครั้ง เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนขึ้น

2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมประชุม วาดภาพสิ่งที่ต้องการเห็นหรือต้องการให้เกิดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุมเอง ภายในกลุ่ม และ ส่งตัวแทนนำเสนอ

3. วิทยากรได้รวบรวมแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุม รวบรวม การมีส่วนร่วมโดยก่อเกิดวิสัยทัศน์หรือทิศทางมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3.3 ขั้นตอนการสร้างแนวการพัฒนา (Influence : I)

II : การคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภาพพึงประสงค์

1. วิทยากรทบทวนถึงวิสัยทัศน์ร่วมจากขั้นตอนที่ผ่านมา และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุม ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมก่อเกิดแนวความคิดเป็นของตนเองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายในการปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

2. วิทยากรให้กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่มเขียนแนวทาง กิจกรรม ลักษณะ โครงการที่ใช้ในการมีส่วนร่วมลงบนแผ่นกระดาษ เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา ในการร่วมปฏิบัติ และคาดว่าจะได้จะเกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่ม ข้อ 2.2 ตามขั้นตอนการ สร้างแนวทางการพัฒนา เป็นตัวกำหนดประเด็น โดยให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ภายในกลุ่ม แล้วส่งตัวแทนมานำเสนอในที่ประชุม

3. ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทาง โดยชี้แจงเหตุผล ความ จำเป็นและประโยชน์ของกิจกรรม/โครงการที่ตนเองมีความคิดเห็นจากภายในกลุ่ม จากนั้น รวบรวมข้อเสนอจัดเป็นหมวดหมู่ ต้องเป็นแนวทางที่กลุ่มเห็นพ้องต้องกันเสนอเป็นของกลุ่ม

4. วิทยากรได้สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม จากผู้เข้าร่วมประชุม แล้ว จึงช่วยกันรวบรวมสรุปแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือ โครงการให้เห็นเป็นอันเดียวกัน เพื่อให้ กลุ่มเป้าหมายได้ปฏิบัติกิจกรรมหรือ โครงการนั้น

I2 : การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม/โครงการ คือ

1. พิจารณาแนวทาง กิจกรรม/โครงการแต่ละข้อ โดยจัดลำดับ ความสำคัญ ความต้องการสนับสนุนจากคน องค์กรใดที่เห็นว่าสำคัญและควรคำนึงถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรม/โครงการนั้นด้วย

2. วิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมช่วยกันคัดเลือกกิจกรรมไว้เป็นประเภท โดยรวมกิจกรรมที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน และแบ่งประเภทของกิจกรรม ไว้ตามหัวข้อ ดังนี้

2.1 กิจกรรมที่คณะกรรมการฯทำได้เอง

2.2 กิจกรรมที่ต้องร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรในท้องถิ่น

2.3 กิจกรรมที่ขอความร่วมมือจากองค์กรนอกท้องถิ่น

3. เมื่อได้ช่วยกันแยกประเภทแล้ว ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละคนพิจารณาว่า หากมีทรัพยากรจำกัด จะเลือกโครงการใดที่คิดว่าสำคัญที่สุด 1-3 กิจกรรม โดยเขียนลำดับบน กระดาษแล้วรวมคะแนนกิจกรรมที่ได้คะแนนมากที่สุดให้เป็นอันดับหนึ่ง

2.3.4 ขั้นตอนการสร้างแนวปฏิบัติ (Control : C)

C1 : เลือกแนวทางหรือกิจกรรมที่จะทำ

1. กิจกรรมที่ผู้เข้าประชุมสามารถทำได้เองโดยตัดสินใจเลือกที่จะทำ โดยลงชื่อในกระดาษของแต่ละกิจกรรม แบ่งกลุ่มย่อยตามกิจกรรมที่ลงชื่อไว้ หรือ

2. กิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับองค์กรอื่นๆ ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันเสนอ

มอบหมายให้บุคคลหรือกลุ่มใดไปดำเนินการประสาน ติดตาม หรือยื่นข้อเสนอ

C2 : ทำแผนปฏิบัติการ

1. จัดทำแผนปฏิบัติการของผู้เข้าร่วมประชุม โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่ม
ข้อ 2.3 ตามขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ เป็นตัวกำหนดประเด็น โดยให้แต่ละกลุ่ม
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม นำแนวทางกิจกรรมต่างๆ ที่จำแนกกลุ่มไว้แล้วมาทำ
แผนปฏิบัติการ โดยตอบคำถาม ดังนี้

- 1.1 Q ทำอะไร (ชื่อโครงการ)
- 1.2 Q ทำแล้วได้อะไร (ผลที่คาดว่าจะได้รับหรือเกิดขึ้น)
- 1.3 Q ทำอย่างไร (วิธีดำเนินการ)
- 1.4 Q ทำที่ไหน (สถานที่ที่จะดำเนินการ)
- 1.5 Q ทำเมื่อไหร่ (วัน เวลาที่จะดำเนินการ)
- 1.6 Q ใครรับผิดชอบ (ผู้ดูแล)
- 1.7 Q ใครบ้างจะช่วยทำ (ลงชื่อ)
- 1.8 Q ใครเป็นผู้ปฏิบัติตามกิจกรรม (คณะกรรมการฯ)
- 1.9 Q ต้องใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเท่าไร
- 2) กิจกรรมที่ต้องขอความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กรอื่น ดังนี้
 - 2.1 Q ทำอะไร (ชื่อโครงการ)
 - 2.2 Q ทำแล้วได้อะไร (ผลที่คาดว่าจะได้รับ/เกิดขึ้น)
 - 2.3 Q ประสานงานกับหน่วยงานใด ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร
 - 2.4 Q ใครเป็นผู้ประสานงานและติดตามความก้าวหน้า

C3 : เสนอแผนปฏิบัติการ

1. นำเสนอรายละเอียดของกิจกรรม
2. อภิปรายเพิ่มเติมและตกลงดำเนินงาน กำหนดวัน เวลา สถานที่
- 2.4 ชี้แจงสู่การปฏิบัติ เป็นการลงมือปฏิบัติกิจกรรม/โครงการที่ร่วมมือกันทำ
- 2.5 ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล สรุปและรายงานผลการมีส่วนร่วมในการ
บริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยฯ
- 2.6 ผลที่ได้รับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยฯมีความเหมาะสมกับ
บริบท

<p>ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ข้อง - วิเคราะห์ สังเคราะห์ เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน - สร้างเครื่องมือ (แบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม) - เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไข - เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ และ หาค่า IOC - ปรึกษากิจกรรมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไข - จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ - เก็บรวบรวมข้อมูล - ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูล แปลผล - สรุปผลการวิจัย 	→	<p>ระยะที่ 2 พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเนินลาดวิทยา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่ข้อง - สร้างเครื่องมือ - ประชุมเชิงปฏิบัติการ - พัฒนาโดยกระบวนการมีส่วนร่วม - อย่างสร้างสรรค์ AIC ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1) ขั้นตอนการสร้างความรู้ (A) 2) ขั้นตอนการสร้างแนวการพัฒนา (I) 3) ขั้นตอนการสร้างแนวปฏิบัติ (C) - นำสู่การปฏิบัติ เป็นการลงมือปฏิบัติกิจกรรม /โครงการ - การติดตามและประเมินผล - สรุปผลการวิจัย
<p>สภาพปัจจุบัน และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>		<p>คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ที่มีความเหมาะสมกับบริบท</p>

แผนภาพที่ 8 สรุปขั้นตอนการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการวิเคราะห์จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และ ประสบการณ์จากการที่ปฏิบัติ ในพื้นที่เพื่อใช้

ศึกษามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนเนินลาดวิทยา ผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน ชั้น ป.1 - ป.6

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 99 - 100)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) สำหรับสนทนากับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเก็บข้อมูลระยะเตรียมการ เพื่อประโยชน์ในการประเมินสภาพการมีส่วนร่วมก่อนการประชุมวางแผนแบบมีส่วนร่วม

2.2 แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแนวการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview Guideline) สำหรับสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ การสร้างเครื่องมือ มีการดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม เพื่อทราบสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการมีส่วนร่วม จากแนวคิด ทฤษฎีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540 : 54-58) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31 - 33)

1.3 สร้างแบบสอบถามตามข้อบ่งชี้เนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

1.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับองค์ประกอบของในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนั้นหาคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายชื่อ แล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) สมนึก ภักทิษณีย์ (2546 : 220)

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้สัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเนินลาดวิทยา ซึ่งมีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการมีส่วนร่วม จากแนวคิด ทฤษฎี เพื่อกำหนดข้อบ่งชี้เนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่ม

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 78 - 80)

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่ม ตามข้อบ่งชี้เนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่มฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์กลุ่มที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม

2.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์กลุ่มตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว
นำไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.7 นำแบบสัมภาษณ์กลุ่มที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์ ฉบับ
สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ ว่าข้อมูลที่ได้เพียงพอหรือยัง ข้อมูลตอบ
ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ
โรงเรียนเนินลาดวิทยา ได้หรือไม่ และเป็นข้อมูลที่แท้จริงหรือไม่ ผู้วิจัยประยุกต์การตรวจสอบ
ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin, 1970 ; อ้างถึงใน สุภางค์ จันทวานิช. 2547 : 129
- 130)

1.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการ
ตรวจสอบแหล่งข้อมูลว่าข้อมูลที่แตกต่างด้านเวลา สถานที่ และบุคคลทำให้ข้อมูลเปลี่ยนไป
หรือไม่

1.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation)
ตรวจสอบว่า ในกรณีที่ไม่มีมั่นใจในตัวผู้วิจัย ผู้วิจัยทำการเปลี่ยนผู้สังเกตแทนที่จะใช้ผู้วิจัยคน
เดียวตลอด อาจเป็นครูผู้ร่วมวิจัยในโรงเรียนเป็นผู้สังเกต เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เหมือนกัน
หรือไม่

1.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological
Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่มีการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีที่ต่างกันเพื่อ
รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน คือการสังเกต การสัมภาษณ์กลุ่ม และการวิเคราะห์เอกสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1 ผู้วิจัย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย
และขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
เนินลาดวิทยา

2. ติดต่อประสานงานผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเนินลาดวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนเนินลาดวิทยา ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน ชั้น ป.1 - ป.6 และรวบรวมข้อมูลส่งผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลจำนวน 30 วัน เริ่ม 1 ตุลาคม 2552 ถึง 31 ตุลาคม 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมกับการวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือเป็นการสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ผู้วิจัยและครูผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามตลอดเวลาในการวิจัย ข้อมูลที่ทำการวิเคราะห์ได้แก่

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัย ได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Present)

2. ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถาม เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้จากแบบแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนต่างๆของการดำเนินการวิจัยเบื้องต้น ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ เช่น การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และคำนวณหา ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วทำการแปลผลการเทียบเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1.1 ตัวให้คะแนนแบบสอบถามในแต่ละชุด โดยกำหนดให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	มากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม	มาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม	ปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม	น้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม	น้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

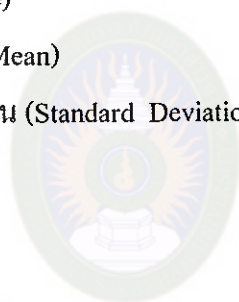
2.1.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 104)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY